

Avertizarea timpurie, prevazuta de actualele norme speciale ale insolvenței

Avertizarea timpurie definita prin dispozițiile art. 5 pct. 5¹ din forma actuala a Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvența (denumita în continuare „Legea nr. 85/2014”) ca reprezentând „alertarea asupra existentei unor circumstante care ar putea da nastere starii de dificultate sau de insolventa a debitorului si care îi pot semnala acestuia necesitatea de a actiona fara întârziere si/sau furnizarea, cu titlu gratuit, a unor informatii cu privire la solutii de redresare” a fost introdusa prin Legea nr. [216/2022](#) pentru modificarea si completarea Legii nr. 85/2014 si a altor acte normative (denumita în continuare „Legea nr. 216/2022”).

Practic, legiuitorul a urmarit prevenirea falimentarii debitorilor aflați în dificultate financiara prin trasarea unui sistem de reguli susceptibil sa genereze un program preventiv care sa permita restructurarea activitaților întreprinderilor și întreprinzătorilor din spațiul Uniunii Europene.

Noile reguli propuse au fost transpuse în legislația româneasca ca urmare a reglementarii lor prin Directiva (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventiva, remiterea de datorie și decaderile, precum și masurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvența și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (denumita în continuare „Directiva”).

Forma actuala a Legii nr. 85/2014 detaliaza mijloacele de avertizare timpurie, facând trimitere la (i) alerta organului fiscal în cazul neexecutarii de catre profesioniști a unor obligații fața de bugetul de stat, fața de bugetul asigurarilor sociale de stat sau fața de bugetul asigurarilor de somaj, (ii) informarea si îndrumarea prin intermediul paginilor de internet ale anumitor ministere, (iii) îndrumarea si asistenta oferite prin liniile telefonice puse la dispozitia profesioniștilor interesați de accesarea unor soluții de redresare etc.

Astfel, profesionistii, cu exceptiile prevazute expres de norma speciala, sunt:

- *alertati de catre organul fiscal cu privire la neexecutarea unor obligatii si le sunt puse la dispozitie gratuit informatii cu privire la solutiile de redresare prevazute de lege prin intermediul unei pagini de internet;*
- *sunt alertati prin intermediul unei notificari de alerta transmise în mod automat prin sistemul de comunicare electronica prin mijloace electronice de transmitere la distanta dezvoltat de Ministerul Finantelor/Agentia Nationala de Administrare Fiscala în legatura cu neexecutarea obligatiilor catre bugetul de stat, catre bugetul asigurarilor sociale de stat sau catre bugetul asigurarilor de somaj.*

În plus, legiuitorul a stabilit și ca Ministerul Antreprenoriatului și Turismului

- *pune la dispoziția publicului pe pagina sa de internet, într-o secțiune dedicată informării și îndrumării în domeniul avertizării timpurii:*

a) *informații detaliate cu privire la avertizarea timpurie și rolul acesteia de a semnaliza debitorului necesitatea de a acționa fără întârziere;*

b) *indicatori pentru o evaluare generală a situației financiare, în vederea diagnosticării stării de dificultate sau a insolvenței, utilizând programe de diagnosticare disponibile;*

c) *informații sistematizate și prezentate într-un format ușor de utilizat privind soluții de redresare, inclusiv procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, având ca efect și descarcarea de obligații;*

d) *lista practicienilor în insolvență și a autorităților și organismelor care exercită supravegherea acestora;*

e) *informații privind programe și alte facilități de sprijin.*

- *începând cu 17.07.2023, va pune la dispoziție o linie telefonică de îndrumare și asistență în domeniul avertizării timpurii, pentru o evaluare generală a afacerii în vederea accesării unor soluții de redresare;*

- *poate înființa o rețea de consultanți, care pot fi și din domeniul privat și/sau inițial, cu implicarea asociațiilor reprezentative ale mediului de afaceri, formarea unei rețele de mentori în domeniul avertizării timpurii.*

Evident, instrumente de avertizare timpurie pot fi dezvoltate și de entități private, legiuitorul nelimitând sfera expeditorilor acestor informații absolut vitale pentru profesioniști.

Sistemul de avertizare rapidă și informațiile online care ar putea să evidențieze orice probabilitate de insolvență prin alerte atunci când anumite plăți nu sunt efectuate, prin servicii de consiliere publică și privată, prin stimulente pentru terți, cum ar fi contabilii și autoritățile fiscale și de securitate socială, pentru a semnaliza potențiale probleme etc. este susceptibil de a susține un program preventiv care să permită profesioniștilor, cu excepțiile prevăzute de lege, restructurarea finanțelor lor spre a evita falimentul, pe de o parte, dar și menținerea locurilor de muncă și continuarea activității de afaceri, pe de altă parte.

Mecanismul avertizării timpurii împreună cu procedurile de prevenție reglementate prin forma actuală a Legii nr. 85/2014 sunt menite să contribuie la oferirea unei șanse profesioniștilor aflați în dificultate financiară, inclusiv să le reamintească de posibilitatea accesării medierii. Astfel, persoanele fizice sau juridice alertate pot notifica organul fiscal cu privire la intenția lor de mediere, anexând la notificare documente și informații care să susțină situația lor economică și financiară sau pot accesa facilitățile fiscale în vigoare.

Până în prezent, din informațiile pe care le deținem raportându-ne la datele publice disponibile, alertarea asupra existenței unor circumstanțe care ar putea da naștere stării de dificultate sau de insolvență a unui profesionist și care îi pot semnaliza acestuia necesitatea de a acționa fără întârziere sau furnizarea, cu titlu gratuit, a unor informații cu privire la diverse soluții de redresare nu a fost implementată, chiar dacă modificările Legii nr. 85/2014 aduse prin Legea nr. [216/2022](#) au intrat în vigoare încă din iulie 2022.

Procedura de comunicare a notificărilor de alertă, incluzând cuantumul obligațiilor restante ce atrage emiterea mesajului de alertă, pe categorii de debitori stabilite potrivit legislației fiscale, data emiterii primului mesaj de alertă și, dacă este cazul, frecvența mesajului de alertă și formatul acestuia, urmează a se reglementa prin normele [Codului de procedura fiscală](#).

Avertizarea debitorului printr-unul sau mai multe instrumente de avertizare timpurie clare și transparente care să permită detectarea circumstanțelor care ar putea da naștere probabilității insolvenței și care pot semnala debitorilor necesitatea de a acționa fără întârziere va avea un rol deosebit de important la data la care mecanismul va fi operaționalizat.

Chiar dacă, până în prezent, acest mecanism nu a fost pus în funcțiune, autoritățile române beneficiază de asistență tehnică acordată de Comisia Europeană prin proiectul intitulat „*Instrumente de avertizare timpurie și cadre de restructurare preventivă în România*” derulat în cadrul Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale.

Cum de altfel se întâmplă și în alte state ale Uniunii Europene, spre exemplu, în Letonia unde Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) în cooperare cu Comisia Europeană (Direcția Generală pentru Sprijinirea Reformei Structurale) și un consorțiu de experți în domeniul financiar, juridic și al comunicării au finalizat un proiect de evaluare a resurselor de informare privind dificultățile financiare la care pot avea acces persoanele interesate.

(Sursa:

<https://www.ebrd.com/news/2023/latvia-has-a-new-action-plan-to-support-public-in-resolving-financial-distress.html>).

Proiectul, finanțat de Uniunea Europeană, are ca scop sprijinirea bunăstării financiare a populației letone în contextul presiunilor inflaționiste actuale din țara.

S-a constatat că un număr important de persoane interesate au căutat în trecut informații privind gestionarea dificultăților financiare, însă paleta acestor informații este una redusă.

În acest context, se urmărește implementarea unui nou plan de acțiune emis de Ministerul Justiției, prin intermediul căruia părțile interesate vor avea acces la un site de informare guvernamental pentru a identifica oportunități și informații disponibile pentru gestionarea dificultăților financiare.

Proiectul în discuție atinge două subiecte strâns legate între ele, respectiv educația financiară și avertizarea timpurie și propune următoarele:

- *consolidarea cooperării între instituțiile guvernamentale pentru a implementa activitățile de comunicare într-o manieră omogenă, coordonată;*
- *elaborarea unui conținut accesibil publicului țintă;*
- *utilizarea atât a canalelor de comunicare digitale, cât și a celor nedigitale;*
- *prezentarea de proiecte care urmează să fie puse în aplicare la nivel local, dar și în instituții de stat etc.;*
- *realizarea unei campanii de sensibilizare pentru a se asigura că informațiile despre materialele disponibile ajung la publicul larg.*

Așa cum se poate cu ușurință observa atât în România, cât și în alte țări membre, noua abordare a Uniunii Europene este aceea de a încuraja întreprinderile/profesiuni să acționeze din timp pentru a preveni sau a face față oricaror dificultăți financiare, dar și pentru a-și îmbunătăți perspectivele de redresare cu succes în piața în care activează.

În aceste condiții, nu mai rămâne decât reglementarea procedurii de comunicare și implementarea ei la nivelul instituțiilor publice din țara în așa manieră încât, până în iulie 2023, să beneficiem de aceste mijloace adecvate de avertizare timpurie prevăzute de actualele norme speciale ale insolvenței.

Despre Mușat & Asociații

Numele Mușat & Asociații este sinonim cu excelența în practica avocaturii de business din România. De peste 30 de ani, Mușat & Asociații acordă servicii de consultanță în toate sectoarele avocaturii de business, incluzând fuziuni & achiziții, privatizări, drept bancar, energie & resurse naturale, concurența, drept societar, telecomunicații & IT, dreptul muncii, fiscalitate, piețe de capital, drept imobiliar, dreptul mediului, litigii & arbitraje comerciale.

Mușat & Asociații este recunoscută ca fiind unul dintre pilonii avocaturii de business din România, iar publicațiile internaționale de specialitate (Chambers & Partners, International Financial Law Review, Legal 500 etc.) recomandă cu regularitate firma ca fiind unul din liderii pieței avocațiale, mulți dintre avocații firmei fiind la rândul lor nominalizați de aceste publicații ca făcând parte din elita avocaturii de business din România.

În 2022, Mușat & Asociații a fost desemnată câștigatoarea premiilor pentru arile de practica Fuziuni și Achiziții (M&A), Litigii și Farma, acordate în cadrul Galei Romanian Legal Awards, organizate de "Legal Marketing". Au fost recunoscute performanțele echipei noastre de M&A din anul 2021, în continuarea premiilor acordate pentru anii 2020 și 2019, an în care Mușat & Asociații a fost desemnată și Firma anului în avocatura din România.

De asemenea, în 2022, Mușat & Asociații a câștigat premiul „**Firma de avocatura a anului în Europa de Est**” în cadrul galei organizate în Londra de LMG Life Sciences Awards, unul dintre cele mai prestigioase ghiduri care premiază firmele de avocatura și avocații ce se află în spatele celor mai inovatoare și provocatoare proiecte juridice din EMEA, SUA și Canada, împreună cu companiile sale surori International Financial Law Review, Benchmark Litigation, Managing IP, Expert Guides și ITR.

În 2020, Mușat & Asociații a câștigat premiul „**Firma de avocatura a anului în arile Fuziuni & Achiziții, Achiziții Publice și Farma**”, distincție acordată de reputata publicație "The Times Legal Innovation" firmelor de avocați din România care au obținut performanțe deosebite în anul de referință.

În 2019, Mușat & Asociații a câștigat premiul "**Firma de avocatura a anului în România**", distincție acordată de "The Times Legal Innovation", precum și alte premii, acordate pentru arile de practica Fuziuni și Achiziții, Achiziții Publice și Drept Penal.

În 2018, Mușat & Asociații a câștigat **premiul pentru cea mai mare tranzacție M&A în domeniul Farma în România**, pentru asistența acordată Dr. Max în achiziția grupului A&D Pharma, precum și alte premii, acordate pentru arile de practica Fuziuni și achiziții/Privatizare, Infrastructura și PPP/Achiziții Publice și Drept Penal.

În 2016, Mușat & Asociații a câștigat **premiul pentru cea mai mare tranzacție în domeniul energiei** pentru asistența acordată Sterling Resources în procesul de vânzare a operațiunilor din România către Carlyle International Energy Partners, precum și premiul pentru cea mai mare tranzacție din HORECA pentru asistarea Premier Capital în achiziționarea McDonald's în România. Distincțiile au fost oferite de Ziarul Financiar, în cadrul Galei Avocaților 2016, ediția a VII-a.

În 2015, Mușat & Asociații a câștigat premiul "**Firma de avocatura a anului în România**", distincție acordată anual de reputata publicație britanică "The Lawyer" firmelor de avocați din Europa care au obținut performanțe deosebite în anul de referință.

În anul 2013, Mușat & Asociații a fost desemnata „**Casa de avocatura a anului în România**”, de catre International Financial Law Review, fiind pentru a doua oara când Mușat & Asociații își adjudeca acest valoros premiu, după distincția primită în 2011, anul în care România a fost inclusă pentru prima dată în lista țărilor nominalizate pentru premiile International Financial Law Review (IFLR).

În 2012, Mușat & Asociații a câștigat premiul **Gold Award la categoria „Cea mai buna casa de avocatura din Europa Centrala și de Est”**, distincție acordată de International Legal Alliance Summit & Awards 2012, pentru rezultatele excelente înregistrate în România de echipa de avocați Mușat & Asociații în ceea ce privește evoluția portofoliului de mandate în practica de fuziuni & achiziții și strategia de management adoptată.